

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора
навчальної роботи**

Марина ЗАЙЧЕНКО
" 08 " _____ 2024р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Економічна теорія»**

Рік навчання

**Кількість кредитів
ЄКТС**

Статус дисципліни

Форма навчання

Мова викладання

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Спеціальність

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

2-й, семестр 3-й

4 / 120 год., зокрема лекції – 38 год., практичні – 30 год.,
самостійна робота – 52 год.

обов'язкова, цикл професійної підготовки
денна

українська

Викладач

Колаковська Світлана Пилипівна

кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії»

Контактна інформація викладача:

e- mail

s.kolakovska@bdkpbkt.org.ua

посилання

оприлюднено на офіційному сайті та інформаційних
ресурсах структурних підрозділів коледжу.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією

фінансово-економічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового
коледжу природокористування,
будівництва та комп'ютерних
технологій

Протокол №1 від 29.08.2024р.

Голова циклової комісії

Світлана СТЕПОВА

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та
страхування»»

спеціаліст вищої категорії

Світлана КОСТЕНКО

« 29 » _____ 2024 р.

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Економічна теорія» знайомить студентів із основними закономірностями функціонування економіки. Кожна людина є членом певного суспільства, а отже, не може знаходитися поза економікою.

Вивчаючи економічну теорію, студенти отримують знання про об'єктивні закони й тенденції соціально-економічного розвитку суспільства, про механізм функціонування й регулювання економіки. Разом з цим економічна теорія формує певний рівень культури майбутніх спеціалістів, закладає основи їхнього наукового економічного світогляду, що допомагає пізнати світ у тому вигляді, в якому він існує в дійсності, спрогнозувати тенденції його змін у майбутньому і прийняти правильні рішення щодо своєї економічної діяльності.

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування в здобувачів освіти глибоких економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, навчання студентів базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Що буде вивчатися (предмет навчання)

Предметом навчальної дисципліни є вивчення основ економічної політики суб'єктів ринкового господарства, закономірності економічного розвитку суспільства, методи та способи ефективного господарювання.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності в частині теоретичних основ та практичних навичок з постійним прийняттям рішень, які мають економічну природу. Ці рішення вибудовуються як навколо простих питань на кшталт таких простих, як: за рахунок чого задовольняти свої потреби, як максимізувати свої доходи і досягти певного рівня матеріального добробуту, так і більш складних про економічне зростання країни, проблеми безробіття, інфляції, бюджетного дефіциту, соціальної справедливості тощо, а також формування компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні(фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Чому можна навчитися (результати навчання)

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучкого мислення, відкритість до нових знань.

Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: – пояснювально-демонстраційний метод, – метод проблемного викладання – метод демонстрацій – практичний метод – застосування інформаційних технологій

Пререквізити

Базується на попередньо вивчених навчальних дисциплінах: «Основи правознавства», «Основи філософських знань», «Соціологія».

Постреквізити

Є вихідною для вивчення дисциплін: «Економіка підприємства», «Гроші та кредит», «Бюджетна система», «Фінанси».

Навчальна логістика

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №1

Загальні основи економічного розвитку

Тема 1. Вступ. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука

Тема 2. Предмет і методи економічної теорії

Тема 3. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси

Тема 4. Суспільне виробництво

Тема 5. Економічні системи суспільства

Тема 6. Форми організації суспільного виробництва

Тема 7. Сутність і еволюція грошей

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2

Загально - теоретичні проблеми ринкової економіки

Тема 8. Ринок і механізм його функціонування.

Тема 9. Ринкова інфраструктура

Тема 10. Конкуренція і монополія.

Тема 11. Підприємництво в ринковій економіці

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №3

Економічні основи підприємництва

Тема 12. Підприємство (фірма) в ринковій економіці

Тема 13. Витрати виробництва і прибуток

Тема 14. Особливості підприємництва в аграрному секторі

Тема 15. Відтворення та економічне зростання на макрорівні

Тема 16. Циклічність-загальна закономірність ринкової економіки

Тема 17. Доходи населення

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №4

Макроекономічні проблеми регулювання ринкової економіки

Тема 18. Основи менеджменту

Тема 19. Основи маркетингу

Тема 20. Фінансово-кредитна система

Тема 21. Державне регулювання ринкової економіки

Тема 22. Закономірності формування та сутність світового господарства

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є диференційований залік –3-й семестр 2-го року навчання (денна форма).

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи / проекти повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Конституція України: офіц. Текст (прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. із змінами: станом на січня 2011р.). К.: Мін-во Юстиції України, 2011. 124с.
2. Економічна теорія : навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сідорова, проф. Є. М. Воробйова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. – 2019. – 464 с.
3. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 450 с.
4. ЕКОНОМІКС. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с.
5. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
6. Гальчинський А.С., Єщенко П.С. Економічна теорія: підручник. К: Вища школа, 2016.503с.
7. Економічна теорія: підручник /За ред. В.М.Тарасевича. Київ:Центр навчальної літератури, 2016.784с.
8. Економічна теорія: підручник (В.Д. Лагутін., Ю.М.Уманців, Т.А. Щербакова та ін.; за заг. Ред. В.Д. Лагутіна.- Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017.-608с.
9. Основи економічної теорії. (текст): навч. посіб.(А.У.Уразов, І.В.Саух, О.І. Вікарчук –К.: «Центр учбової літератури», 2017. 312с.
10. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: навч. посіб. 3-є вид., випр. і доп. К.: Знання, 2016. 684с.
11. Мочерний С.В., Устенко О.А. Основи економічної теорії: навч. посібник. 4-те вид., стер. К.: Академія, 2016. 502с.
12. О.Захарченко, М.Барановська, Основи економічної теорії. «Центр

- навчальної літератури» 2019. 264с.
13. Основи економічної теорії (за ред. Предборського В.А. К.: Кондор, 2016.621с.
  14. Основи економічної теорії: підручник (за ред.А.А.Чухна.К.:Вища школа, 2015. 606с.
  15. Основи економічної теорії: підручник (за заг. Ред. Л.С. Шевченко. Х.: Право, 2016. 448с.

Додаткова

16. Базилевич В.Д. Економічна теорія: політекономія: підручник (В.Д. Базилевич, В.М. Попов. -8-ме вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2012. 702с.
17. Основи економічної теорії:політико економічний аспект.–2-евид./Заред..Г.Н.Климка,В.П.Нестеренка.–К:Вищашкола–Знання,1997.–743с.
18. Політична економія: Навч. посібник для студ. Вищих навч.закладів /За ред..В.О.Рибалкіна,В.Г.Бодрова.–К:Академвидав,2004.–672с.
19. Самуелсон П.Економіка: Підручник.–Львів:Світ,1993.-495с.
20. Економічна теорія. Політекономія-9-те видання.,доповн.-К.:Знання,2014.-710 с.
21. С.Дзюбик.,О.С.Ривак. Основи економічної теорії.навч.посіб. Знання. 2014. 423с.
22. В.М.Семененко.,Д.І.Коваленко та ін. Економічна теорія: політекономія посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 428с.
23. І.В.Кокорєв. Основи економічної теорії. курс лекцій (І.В. Кокорєв.-Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2017. 220с.
24. А.В.Сірко. Економічна теорія. Політекономія.-К.:Центр навчальної літератури.2019.448с.
25. Чепінога В.Г.Основи економічної теорії: навч.посібник.К.: Видавництво Ліра-К. 2017.240с.

Інтернет ресурси:

26. Верховна Рада України–<http://www.rada.kiev.ua>
27. Кабінет Міністрів України–<http://www.kmu.gov.ua>
28. Міністерство економіки України–<http://www.me.gov.ua>
29. Державна податкова адміністрація–<http://www.sta.gov.ua>
30. Міністерство фінансів України–<http://www.minfin.gov.ua>
31. Законодавство України–<http://www.zakon/rada.gov.ua>
32. Український бізнес-портал–<http://www.ubp.com.ua>
33. Діловий щотижневик КОНТРАКТИ–<http://www.kontrakty.com.ua>
34. Інтернет-портал Газети Бізнес–<http://www.business.kiev.ua>
35. Господарський кодекс України <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

36. Ел.видання “Ефективна економіка” <http://www.economy.nayka.com.ua/>